

Lovforslag nr. L 41. Fremsat den 11. oktober 1995 af indenrigsministeren (Birte Weiss)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven, lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. og lov om social bistand

(Midlertidig opholdstilladelse til personer fra Serbien-Montenegro m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovekendtgørelse nr. 562 af 30. juni 1995, foretages følgende ændringer:

1. *Overalt i loven* ændres »Direktoratet for Udlændinge« til: »Udlændingestyrelsen«, »Direktoratet« til: »Udlændingestyrelsen«, »direktoratet« til: »Udlændingestyrelsen«, »Direktoratet for Udlændinges« til: »Udlændingestyrelsens«, »Direktoratets« til: »Udlændingestyrelsens« og »direktoratets« til: »Udlændingestyrelsens«.

2. I § 9, stk. 2, indsættes som nr. 6:

»6) Hvis en udlænding fra Den Føderative Republik Jugoslavien (Serbien-Montenegro), der her i landet har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i henhold til § 7 inden datoen for lovforslagets fremsættelse, og som er blevet meddelt endeligt afslag på den pågældende ansøgning, ikke for tiden kan indrejse i Den Føderative Republik Jugoslavien (Serbien-Montenegro).«

3. § 27, stk. 2, affattes således:

»For så vidt angår udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 og 2, regnes de i stk. 1 nævnte tidsrum fra tidspunktet for den første meddelelse af opholdstilladelsen, jf. dog stk. 3.«

4. § 28, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. En udlænding, der meddeles afslag på eller frafalder en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, eller hvis ansøgning om asyl bortfalder efter § 40, stk. 6, kan uanset bestemmelserne i stk. 1 afvises i indtil 3 måneder fra indrejsen.«

5. I § 36, stk. 2, 2. pkt., ændres »i henhold til §§ 7-8« til: »i henhold til § 7«.

6. I § 37 d, stk. 1, 4. pkt., og § 37 e, stk. 2, 2. pkt., ændres »efter §§ 7 eller 8« til: »efter § 7«.

7. I § 40, stk. 3, indsættes efter »med henblik på identifikation af den pågældende«: »eller med henblik på udstedelse af identitetskort eller andet legitimationsdokument«.

8. I § 42 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »i henhold til §§ 7-8« til: »i henhold til § 7«.

9. I § 42 a, stk. 1, ophæves 2. pkt. og i stedet indsættes:

»Udlændingestyrelsen kan dog bestemme, at en udlænding, der har tilstrækkelige midler hertil, ikke skal have dækket sine eller sin husstands udgifter til underhold. Udlændingestyrelsen kan endvidere pålægge en udlænding at betale de i 1. pkt. nævnte udgifter til udlændingens underhold, såfremt udlændingen har tilstrækkelige midler hertil.«

10. Efter § 42 b indsættes:

»§ 42 c. Børn i den undervisningspligtige alder, der opholder sig her i landet, og hvis ansøgning om opholdstilladelse i henhold til § 7 er taget under behandling, skal deltage i særskilt tilrettelagt undervisning. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvilke uddannelser og aktiviteter der tilbydes, og kan herunder efter forhandling med undervisningsministeren bestemme, i hvilket omfang de nævnte børn kan deltage i folkeskolens undervisning.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan bestemme, at der for andre udlændinge, der opholder sig her i landet, og hvis ansøgning om opholdstilladelse i henhold til § 7 er taget under behandling, kan tilrettelægges tilbud om undervisning. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvilke uddannelser og aktiviteter der tilbydes, og kan endvidere bestemme, at undervisningen kan ske i et samarbejde med skoler og uddannelsesinstitutioner under Arbejdsministeriet, Kulturministeriet og Undervisningsministeriet eller kan erstattes af undervisning udbudt af disse. Indenrigsministeren kan desuden bestemme, i hvilket omfang gennemførelsen vil være afhængig af, at de i 1. pkt. nævnte udlændinge medvirker hertil som undervisere og lignende.

Stk. 3. Indenrigsministeren kan bestemme, at regler, der fastsættes i medfør af stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, kun skal gælde for visse indkvarteringssteder. Indenrigsministeren kan ved fastsættelsen af regler i medfør af stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, fravige § 46.

§ 42 d. En udlænding, der er indkvarteret på et af de i § 42 a, stk. 2, nævnte indkvarteringssteder, har pligt til at medvirke ved udførelsen af nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet.

Stk. 2. Udlændingestyrelsen eller den statslige styrelse, private organisation eller kommune, som Udlændingestyrelsen bemyndiger dertil, kan meddele en udlænding pålæg om at udføre de i stk. 1 nævnte opgaver. Udlændingestyrelsen kan bestemme, i hvilket omfang tilsidesættelse af et meddelt pålæg skal medføre flytning til et andet indkvarteringssted.

Stk. 3. En udlænding, der er indkvarteret på et af de i § 42 a, stk. 2, nævnte indkvarteringssteder, må udføre andre end de i stk. 1 nævnte opgaver i forbindelse med driften af indkvarte-

ringssedet og medvirke ved gennemførelsen af den i § 42 c nævnte undervisning.

Stk. 4. En udlænding, der opholder sig her i landet, og hvis ansøgning om opholdstilladelse i henhold til § 7 er taget under behandling, må deltage i ulønnet humanitært arbejde eller andet frivilligt arbejde.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om udførelsen af de i stk. 1 og 3 nævnte opgaver. Tilbud om det i stk. 4 nævnte arbejde kan tilrettelægges efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse. Indenrigsministeren kan herunder fastsætte regler om nedsettelse af samarbejdsorganer på de enkelte indkvarteringssteder samt om disse organers kompetence.

Stk. 6. Indenrigsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udlændinge, der medvirker til udførelsen af de i stk. 1 og 3 nævnte opgaver, eller deltager i frivilligt arbejde som nævnt i stk. 4, skal have betaling herfor. Indenrigsministeren kan endvidere bestemme, at den i 1. pkt. nævnte betaling træder i stedet for dækning af de pågældendes og deres husstands udgifter til underhold efter § 42 a. Indenrigsministeren kan herunder bestemme, at Udlændingestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinier for beregningen af den i 1. pkt. nævnte betaling. Indenrigsministeren kan bestemme, at de i medfør af stk. 5 og 6 fastsatte regler samt stk. 1 og 2 kun skal gælde for visse indkvarteringssteder.

Stk. 7. Indenrigsministeren kan efter forhandling med socialministeren fastsætte regler om, i hvilket omfang udlændinge, der opholder sig her i landet, og hvis ansøgning om opholdstilladelse i henhold til § 7 er taget under behandling, er omfattet af reglerne i lov om forsikring mod følger af arbejdsskade. De herved forbundne udgifter afholdes af staten.«

11. I § 46, stk. 2, indsættes efter »§ 42 a, stk. 4, 1. pkt.,«: »§ 42 d, stk. 2,«.

12. Efter § 46 c indsættes:

»§ 46 d. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at et statsamt uden udlændingens samtykke til brug for en afgørelse eller udtalelse efter denne lov eller bestemmelser fastsat i medfør heraf kan videregive alle akter, der er indgået i de af § 46 c omfattede sager, til Udlændingestyrelsen. Indenrigsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at

F. t. l. vedr. udlændingeloven m.v.

Udlændingestyrelsen uden udlændingens samtykke til brug for en afgørelse i de af § 46 c omfattede sager kan videregive alle akter, der er indgået i Udlændingestyrelsens sag vedrørende en afgørelse eller udtalelse efter denne lov eller bestemmelser fastsat i medfør heraf, til et statsamt. Indenrigsministeren kan endelig fastsætte nærmere regler om, at et statsamt til brug for en afgørelse i de af § 46 c omfattede sager kan videregive alle akter, der er indgået i de af § 46 c omfattede sager, til et andet statsamt.«

13. § 48, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Afgørelser efter § 30, § 33, stk. 8, § 34, § 36, § 37 c, stk. 5, § 37 d, stk. 1 og 3, og § 37 e, stk. 1 og 4, § 40, stk. 3-5, § 40 a, stk. 1 og 2, § 40 a, stk. 3, 1. pkt., § 40 a, stk. 6, og § 43, stk. 1 og 2, kan træffes af Rigspolitichefen, vedkommende politimester eller politidirektøren.«

14. I § 48, stk. 1, indsættes efter 4. pkt.:

»Klagen har ikke opsættende virkning.«

§ 2

I lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 563 af 30. juni 1995, foretages følgende ændringer:

1. *Overalt i loven* ændres »Direktoratet for Udlændinge« til: »Udlændingestyrelsen«, »Direktoratet« til: »Udlændingestyrelsen«, »direktoratet« til: »Udlændingestyrelsen«, »Direktoratet for Udlændinges« til: »Udlændingestyrelsens«, »Direktoratets« til: »Udlændingestyrelsens« og »direktoratets« til: »Udlændingestyrelsens«.

2. I § 13, stk. 3, affattes 2. pkt. således:

»Udlændingelovens § 48, stk. 1, 5.-7. pkt., finder tilsvarende anvendelse.«

§ 3

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 1024 af 13. december 1994 som ændret bl.a. ved lov nr. 34 af 18. januar 1995 og senest ved lov nr. 449 af 14. juni 1995, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 5, affattes således:

»Pligten til at yde integrationsbistand til en udlænding, der er omfattet af § 134 a, stk. 1, varetages af staten i 18 måneder. En kommune kan dog overtage pligten til at yde integrationsbistand på et tidligere tidspunkt end efter 18 måneder. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere regler og kan herved bestemme, at bstanden ydes af en privat humanitær organisation.«

2. I § 47 a, stk. 1, nr. 8, udgår »samt«, i nr. 9 ændres »§ 9, stk. 2, nr. 5.« til: »§ 9, stk. 2, nr. 5, samt« og som nr. 10 indsættes:

»10) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6.«

3. I § 134 a, stk. 1, nr. 8, udgår »eller«, i nr. 9 ændres »§ 9, stk. 2, nr. 5.« til: »§ 9, stk. 2, nr. 5, eller«, og som nr. 10 indsættes:

»10) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om opholdstilladelse.

Stk. 3 § 1, nr. 9, finder alene anvendelse på personer, der indrejser i landet efter lovens ikrafttræden.

§ 5

Stk. 1. § 1 gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 2. §§ 2 og 3 gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1 Baggrunden for lovforslaget.

1.1 Opholdstilladelse i tilfælde af udsendelseshindringer.

1.1.1 Udsendelsesproblemer generelt.

Efter udlændingelovens § 30, stk. 1, skal en udlænding, der efter reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 ikke har ret til at opholde sig her i landet, udrejse af landet. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet efter § 30, stk. 2, omsorg for udrejse.

Det har i de seneste par år vist sig, at en del af de udlændinge, som meddeles afslag på en ansøgning om asyl, og som herefter skal udsendes af landet, af forskellige grunde ikke kan udsendes.

En almindeligt forekommende udsendelseshindring har i stigende grad været, at det land, som en udlænding skal udsendes til, og hvor vedkommende er statsborger, i strid med, hvad der er en naturlig følge af den pågældendes statsborgerskab, nægter at udstede rejsedokument eller på anden måde nægter at modtage den pågældende.

I tilfælde af længerevarende udsendelsesproblemer vil der under visse betingelser i enkeltstående tilfælde kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, hvorefter der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse, hvis ganske særlige grunde taler derfor.

Det anføres i bemærkningerne til forslaget til lov nr. 421 af 1. juni 1994 om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (lovforslag nr. L 214 fremsat den 2. marts 1994, side 21), at der i de situationer, hvor det viser sig umuligt at gennemføre en tvangsmæssig udsendelse af en asylansøger efter endeligt afslag på ansøgning om opholdstilladelse, som hidtil vil være mulighed for at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, hvis ganske særlige grunde taler derfor.

I bemærkningerne er det videre anført, at politiet i den forbindelse er forpligtet til at underrette Direktoratet for Udlændinge med henblik på, at det kan

vurderes, om vedkommende skal have opholdstilladelse.

Bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 4, har været anvendt i flere tilfælde i forbindelse med udsendelseshindringer. I august 1994 har Indenrigsministeriet således meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, til mindre grupper af asylansøgere fra Afghanistan og Irak, som gennem længere tid havde afventet udsendelse, og i juni 1995 har Indenrigsministeriet som følge af udsendelseshindringer meddelt opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4, til et antal irakiske kurdere.

Den 15. maj 1995 godkendte indenrigsministeren nogle nærmere retningslinjer for behandling af sager efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, hvor udsendelse af udlændinge, der er meddelt afslag på ansøgning om asyl og eventuelt tillige på ansøgning om humanitær opholdstilladelse, ikke for tiden er mulig. I retningslinierne fastlægges bl.a., hvornår politiet, der efter udlændingelovens § 30, stk. 2, forestår udsendelser af udlændinge, der ikke er udrejst ved udrejsefristens udløb, skal forelægge sager for udlændingemyndighederne med henblik på en stillingtagen til, om der skal meddeles opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4, på grund af udsendelseshindringer. Retningslinierne indeholder endvidere en række kriterier for Direktoratet for Udlændinges fremtidige behandling af sager, hvori der ansøges om eller sker forelæggelse fra politiet vedrørende opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4.

Som det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 382 af 14. juni 1995 (lovforslag nr. L 194, fremsat i Folketinget den 4. april 1995), vil der blive nedsat et ekspertudvalg, der skal overveje og fremkomme med anbefalinger vedrørende overordnede strukturelle spørgsmål på udlændingeområdet. Drøftelserne om samt udarbejdelsen af løsningsmodeller vedrørende sådanne generelle udsendelsesproblemer, herunder spørgsmålet om i hvilken udstrækning der skal være adgang til at give midlertidig opholdstilladelse i sådanne situationer, vil blive inddraget i ekspertudvalgets arbejde.

1.1.2 Udsendelsesproblemer vedrørende personer fra

Serbien-Montenegro.

Problemerne i forbindelse med udsendelse af asylansøgere, der har fået afslag på deres ansøgning om opholdstilladelse her i landet, er i øjeblikket særlig aktuelle for gruppen af asylansøgere fra Den Føderative Republik Jugoslavien (Serbien-Montenegro).

En stor del af gruppen af asylansøgere fra Serbien-Montenegro har således opholdt sig her i landet gennem længere tid, uden at der i denne periode blev tilvejebragt et grundlag, som gjorde det muligt for de danske udlændingemyndigheder at træffe afgørelse vedrørende de pågældende personer. Det bemærkes dog herved, at Flygtningenævnet den 31. august 1995 har genoptaget behandlingen af asylansøgninger fra personer fra Serbien-Montenegro.

Det har endvidere vist sig umuligt at gennemføre tvangsmæssige udsendelser af personer fra Serbien-Montenegro, som – efter at have modtaget afslag på deres ansøgning om opholdstilladelse – ikke har ret til at opholde sig her i landet. Rigspolitichefen har dog oplyst, at der i en række tilfælde har fundet frivillige udrejser sted for personer med rejselegitimation udstedt i Jugoslavien af de serbiske myndigheder. Andre nordiske og europæiske landes erfaringer tyder på, at tilsvarende problemer i forbindelse med udsendelse til Serbien-Montenegro foreligger.

Udsendelsesproblemerne vedrørende Serbien-Montenegro har været drøftet i nordisk regi, herunder mellem de nordiske ministre med ansvar for asyl- og indvandrerområdet. I Den Nordiske Samarådsgruppe for Flytningsspørgsmål, hvor man har drøftet udsendelsesproblemer i relation til asylansøgere, der har fået endeligt afslag på asyl, er man nået til enighed om at søge at fremme en fælles nordisk indsats over for lande, hvor man støder på udsendelsehindringer som følge af manglende samarbejdsvilje. Endvidere pågår der i EU-regi et overordnet samarbejde om samordning af udsendelsesforanstaltninger.

Udenrigsministeriet vil i den forbindelse i den løbende politiske og bistandspolitiske - bilaterale såvel som multilaterale – dialog med myndighederne i de pågældende udlændinges hjemlande understrege de danske myndigheders ret til at udsende disse udlændinge til deres respektive hjemlande, hvilket er en naturlig følge af de pågældendes statsborgerskab og den vægt, man fra dansk side tillægger et bredt samarbejde med disse lande, herunder om modtagelse i deres hjemlande af personer, der ikke lovligt kan opholde sig her i landet. Udenrigsministeriet vil herunder over for de pågældende lande pege på muligheden for eventuelle bistandsmæssige konsekvenser af graden af samarbejdsvilje i forbindelse med modtagelsen af egne statsborgere.

Der vil endvidere fortsat gennem det nordiske samarbejde og EU-samarbejdet blive arbejdet på at opnå en tilfredsstillende ordning.

1.1.3 Indenrigsministeriets overvejelser om mulighederne for at meddele opholdstilladelse til gruppen af asylansøgere fra Serbien-Montenegro.

Indenrigsministeriet har overvejet muligheden for at meddele gruppen af asylansøgere fra Serbien-Montenegro opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4.

Bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 4, er – uden for de i forarbejderne til bestemmelsen nævnte tilfældegrupper, som ikke omfatter udsendelsehindringer – kun tænkt anvendt i enkeltstående tilfælde, og efter retningslinjerne af 15. maj 1995 skal der derfor i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af, hvorvidt det for tiden ikke er muligt at udsende den enkelte udlænding. Retningslinjerne bygger endvidere på en forudsætning om, at udlændingen har en forpligtelse til at medvirke til udsendelse, herunder til fremskaffelse af rejselegitimation.

Det er på baggrund heraf Indenrigsministeriets opfattelse, at det ikke vil være muligt at give opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4, til gruppen af statsborgere fra Serbien-Montenegro ud fra en generel vurdering af udsendelsehindringerne for den pågældende gruppe af udlændinge som helhed. Det bemærkes herved, at der pr. 4. september 1995 i eller uden for asylcentre var indkvarteret 2.734 asylansøgere fra Serbien-Montenegro.

Med henblik på at skabe en samlet løsning på udsendelsesproblemerne for asylansøgere fra Serbien-Montenegro, som måtte få afslag på asyl, samt for at skabe en klarere retsstilling for de pågældende personer foreslås der indsat en bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6.

Efter den foreslåede bestemmelse kan der meddeles opholdstilladelse til en udlænding fra Den Føderative Republik Jugoslavien (Serbien-Montenegro), der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i henhold til § 7 her i landet inden datoen for lovforslagets fremsættelse og har fået meddelt endeligt afslag på den pågældende ansøgning, såfremt den pågældende ikke for tiden kan indrejse i Den Føderative Republik Jugoslavien (Serbien-Montenegro).

Den foreslåede bestemmelse regulerer således opholdsvilkårene i tilfælde, hvor asylansøgere fra Serbien-Montenegro måtte blive meddelt endeligt afslag på asyl.

Den foreslåede bestemmelse er endvidere gjort tidsbegrænset for at undgå ekstraordinær tilstrømning af asylansøgere fra Serbien-Montenegro fra andre europæiske lande eller direkte fra Serbien-Mon-

tenegro, og for at undgå eventuelle åbenbart grundløse asylansøgninger fra gruppen af herboende personer fra SerbienMontenegro i tilfælde af, at deres opholdstilladelse her i landet inddrages, fx fordi grundlaget for familiesammenføringen bortfalder.

1.2 Undervisning og selvaktivering af asylansøgere.

Forslaget indeholder en række forslag til bestemmelser vedrørende undervisning af asylansøgere og om øget aktivering af de asylansøgere, der er indkvarteret her i landet på asylcentre eller andre indkvarteringssteder.

Der er tale om forslag til bestemmelser, der vil være gældende for hele gruppen af asylansøgere.

Der er i de senere år gennemført en række bestemmelser om undervisning og aktivering af bosniske krigsflygtninge, der er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. Der henvises i den forbindelse til de specielle bemærkninger.

Forslagene vedrørende undervisning og selvaktivering er med virkning for hele gruppen af asylansøgere udarbejdet bl.a. på baggrund af de indhøstede erfaringer vedrørende de bosniske krigsflygtninge, og der vil ved den nærmere udmøntning af forslagene bl.a. blive hentet inspiration fra de ordninger, som er gældende for denne persongruppe.

1.2.1 Undervisning af asylansøgere.

Indenrigsministeriet afgav den 19. juli 1995 en udredning til Folketingets Retsudvalg vedrørende forholdet mellem den eksisterende undervisning af asylansøgerbørn og Danmarks internationale forpligtelser. Indenrigsministeriet konkluderede i udredningen, at Danmark på et enkelt punkt ikke fuldt ud lever op til bestemmelserne i Børnekonventionens artikel 28, stk. 1, litra a, og FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, artikel 13, stk. 1, litra a, i forbindelse med undervisning af asylansøgerbørn, idet der efter de gældende danske regler ikke er undervisningspligt for asylansøgerbørn. Det bemærkes, at folkeskoleloven ikke omfatter asylansøgerbørn, idet de ikke antages at opholde sig her i landet i folkeskolelovens forstand, jf. folkeskolelovens § 32.

I forlængelse af denne udredning har Indenrigsministeriet nedsat en arbejdsgruppe. Kommissoriet er at undersøge, om den eksisterende undervisning af asylansøgeres børn i sit indhold og omfang er hensigtsmæssig, og at fremkomme med egnede løsningsmodeller til, hvordan den undervisning, som Dansk Røde Kors tilbyder asylansøgerbørn, inden for den gældende opgavefordeling kan styrkes såvel

kvantitativt og kvalitativt. Arbejdsgruppen skal endvidere undersøge hensigtsmæssigheden af og fremkomme med egnede løsningsmodeller til i større omfang at inddrage den undervisning, som tilbydes af skoler og uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet, kommuner og amtskommuner.

I lovforslaget foreslås der på denne baggrund i udlændingelovens § 42 c, stk. 1, indsat en bestemmelse om undervisningspligt for asylansøgerbørn og en hjemmel til indenrigsministeren til inden for den gældende opgavefordeling at fastsætte nærmere regler for tilrettelæggelsen af den undervisning, som Dansk Røde Kors tilbyder asylansøgerbørn, herunder om disses deltagelse i folkeskolens undervisning, jf. lovforslagets § 1, nr. 10.

I lovforslaget foreslås der i udlændingelovens § 42 c, stk. 2, indsat en hjemmel for indenrigsministeren til inden for den gældende opgavefordeling at fastsætte nærmere regler for tilrettelæggelsen af den undervisning, Dansk Røde Kors tilbyder den øvrige gruppe af asylansøgere, herunder om disses deltagelse i undervisning på eksterne institutioner.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse i § 42 c, stk. 2, er at sørge for, at asylansøgernes faglige færdigheder eller andre kvalifikationer under deres ophold i Danmark vedligeholdes eller udbygges, samt at de faglige ressourcer, som asylansøgerne er i besiddelse af, udnyttes på en for de pågældende hensigtsmæssig måde.

Undervisningen for personer med midlertidig opholdstilladelse vil ikke direkte kunne overføres til andre grupper af asylansøgere, idet der er tale om personer af forskellig nationalitet og med forskellig sproglig, kulturel og uddannelsesmæssig baggrund, ligesom varigheden af de pågældendes ophold i Danmark vil være meget varierende.

Den nærmere tilrettelæggelse af undervisningsordningen vil ske på baggrund af en nærmere undersøgelse af behovene og mulighederne herfor.

Den foreslåede undervisningsmodel vil dog hurtigt som en forsøgsordning kunne sættes i kraft for enkelte asylcentre, bl.a. asylcentre med en homogen sammensætning af asylansøgere.

1.2.2 Øget aktivering af asylansøgere.

I Indenrigsministeriets redegørelse/handlingsplan for Danmarks udlændinge fra maj 1993 er det som et centralt punkt anført, at der i højere grad end tidligere skal gøres brug af de ressourcer, som beboerne på asylcentre selv besidder, uanset om grundlaget for deres ophold her i landet er en midlertidig opholdstilladelse i medfør af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. eller en indgivet asylansøgning.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 d, stk. 1, om pligt til at medvirke ved udførelsen af nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, er at give asylansøgerne et medansvar for centrets drift og sørge for, at asylansøgerne under deres ophold i Danmark ikke går i stå.

Ved den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 d, stk. 3, indsættes en hjemmel til, at asylansøgere – uanset bestemmelsen i udlændingelovens § 13 om at udlændinge skal have arbejdstilladelse for at udføre lønnet og ulønnet beskæftigelse – må udføre andre end de i stk. 1 nævnte nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet.

Selvaktiveringsmodellen for de bosniske asylansøgere vil ikke direkte kunne overføres til andre grupper af asylansøgere, idet der er tale om personer af forskellig nationalitet og med forskellig sproglig, kulturel og uddannelsesmæssig baggrund, ligesom varigheden af de pågældendes ophold i Danmark vil være meget varierende.

Den nærmere tilrettelæggelse af selvaktiveringsordningen forudsætter således en nærmere undersøgelse af behovene og mulighederne herfor, førend ordningen kan træde i kraft.

Den foreslåede selvaktiveringsmodel vil som en forsøgsordning kunne sættes i kraft for enkelte asylcentre, bl.a. asylcentre med homogen sammensætning af asylansøgere.

Det foreslås i lovforslaget bl.a. som en særlig regel, at indenrigsministeren endvidere kan fastsætte regler om, i hvilket omfang en udlænding, der medvirker til udførelsen af opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringscentret, skal have betaling herfor. Det forudsættes herved, at der hos de personer, som modtager betaling herfor, i givet fald skal ske en reduktion i Udlændingestyrelsens dækning af deres og deres husstands udgifter til underhold.

1.3 Videregivelse af oplysninger mellem Udlændingestyrelsen og statsamterne.

Ved bekendtgørelse nr. 689 om ændring af udlændingebekendtgørelsen og bekendtgørelse nr. 690 af 17. august 1995 om ændring af EF/EØS-bekendtgørelsen har indenrigsministeren udnyttet bemyndigelsen i udlændingelovens § 46 c til at bestemme, at afgørelse i adoptionsager og EF/EØS-sager fremover træffes af statsamterne i 1. instans. Kompetenceudlægningen træder i kraft pr. 1. oktober 1995.

Udlægningen af disse sager fra Udlændingestyrelsen til statsamterne indebærer, at fortrolige oplysninger, som før udlægningen, når der var sagligt behov herfor, kunne benyttes af Direktoratet for Ud-

lændinge til brug for en anden afgørelse/udtalelse end den afgørelse/udtalelse, hvortil oplysningen var indhentet, fremover kun vil kunne videregives imellem Udlændingestyrelsen og statsamterne, såfremt en sådan oplysning kan videregives imellem de pågældende myndigheder i medfør af forvaltningslovens regler om videregivelse af oplysninger.

Med henblik på at tilsikre, at myndighedernes sagsbehandling vil kunne foretages på samme grundlag som forud for kompetenceudlægningen samt med henblik på at bibeholde myndighedernes adgang til i nødvendigt omfang at kontrollere afgivne oplysninger med oplysninger, der fremgår af tidligere sagsakter vedrørende den pågældende eller andre, f.eks. vedkommendes reference, foreslås i § 46 d indsat en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om videregivelse af fortrolige sagsakter mellem Udlændingestyrelsen og statsamterne og mellem statsamterne, jf. forslagens § 1, nr. 12.

1.4 Kommunal overtagelse af integrationsindsatsen.

Efter den gældende bestemmelse i § 10, stk. 5 i lov om social bistand, der blev indført ved lov nr. 348 af 14. maj 1992, varetages pligten til at yde integrationsbistand til en udlænding, der er omfattet af lovens § 134 a, stk. 1, af staten i indtil 18 måneder. Det fremgår videre, at socialministeren kan bestemme, at integrationsbistanden, der varetages af staten, skal ydes af en privat humanitær organisation.

I tilknytning til lovændringen fastsatte socialministeren ved bekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 1993 om bistand til udlændinge, der er omfattet af § 134 a, stk. 1, i lov om social bistand, at Dansk Flygtningehjælp varetager integrationsansvaret på statens vegne i 18 måneder. Det blev samtidig fastsat, at en kommune efter aftale med Dansk Flygtningehjælp kunne overtage integrationsansvaret på et tidligere tidspunkt end efter de 18 måneder. Det blev endvidere fastsat, at en kommune kan indgå aftale med Dansk Flygtningehjælp om, at Dansk Flygtningehjælp på kommunens vegne varetager integrationsansvaret udover de 18 måneder.

Indtil sommeren 1995 blev muligheden for kommunerne til at overtage integrationsansvaret på et tidligere tidspunkt end efter 18 måneders perioden kun udnyttet i meget begrænset omfang.

I forbindelse med meddelelse af asyl eller opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, til de ca. 17.000 bosniske krigsflygtninge i Danmark har flere kommuner over for Indenrigsministeriet tilkendegivet, at de ønsker at overtage integrationsansvaret umiddelbart eller ganske hurtigt efter

meddelelse af opholdstilladelse til de krigsflygtninge, der befinder sig i kommunen.

I den anledning har Indenrigsministeriet i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp tilrettelagt en ordning, hvorefter en kommune, der ønsker det, kan overtage ansvaret for integrationen af som udgangspunkt samtlige bosniske krigsflygtninge, der opholder sig i kommunen.

Etableringen af en sådan ordning ligger helt i tråd med regeringens opfattelse af, at det kommunale selvstyre tilsiger, at så mange opgaver som muligt skal varetages af kommunerne.

Regeringen finder, at kommunernes mulighed for at overtage integrationsindsatsen bør styrkes. Udgangspunktet for kommunernes adgang til at overtage integrationsopgaven på et tidligt tidspunkt bør derfor i første række være vedkommende kommunes ønske herom. Endvidere bør muligheden herfor vedrøre alle udlændinge omfattet af bistandslovens § 134 a, stk. 1.

I den forbindelse findes det væsentligt, at den store ekspertise, som Dansk Flygtningehjælp har på integrationsområdet, inddrages i den kommunale beslutningsproces. Kommunens beslutning om overtagelse af integrationsansvaret bør derfor finde sted efter forud indhentet udtalelse fra Dansk Flygtningehjælp. Kommunen og Dansk Flygtningehjælp vil endvidere kunne indgå aftale om, at flygtningehjælpen yder bistand til kommunens varetagelse af integrationsopgaver samt eventuelt varetager afgrænsede integrationsopgaver på kommunens vegne. Dansk Flygtningehjælp vil endvidere kunne indgå aftale med en kommune om, at flygtningehjælpen på kommunens vegne varetager integrationsansvaret ud over de 18 måneder.

Dansk Flygtningehjælps rolle i relation til kommunale beslutninger om overtagelse af integrationsindsatsen på et tidligere tidspunkt end efter den 18 måneders statslige ansvarsperiode bør herefter udmøntes ved rådgivning og vejledning til kommuner, der ønsker at overtage integrationsansvaret i forbindelse med den ovenfor omtalte beslutning, og ved dernæst om fornødent, når kommunen har truffet beslutning, at orientere kommunen og Indenrigsministeriet om generelle bemærkninger til kommunens integrationsplaner.

Da pligten til at yde integrationsbistand til flygtninge som udgangspunkt fortsat påhviler staten i 18 måneder, er det endvidere nødvendigt, at Indenrigsministeriet holder sig orienteret om kommunale overtager af integrationsindsatsen umiddelbart eller ganske hurtigt efter meddelelse af opholdstilladelse. Oplysningerne herom vil kunne tilvejebringes

til Indenrigsministeriet i medfør af § 63 i den kommunale styrelseslov.

Det bemærkes, at Indenrigsministeriet påtænker at gennemføre en evaluering af forløbet af den kommunale varetagelse af integrationsfasen lokalt og på landsplan.

Indenrigsministeren finder på denne baggrund anledning til gennem en ændret affattelse af bistandslovens § 10, stk. 5, at præcisere, at en kommune, der ønsker det, kan overtage ansvaret for integrationen umiddelbart eller ganske hurtigt efter, at de pågældende personer er overgivet til Dansk Flygtningehjælp.

Det i bemærkningerne til § 134 a, stk. 7, i lov om social bistand anførte om, at aftaler om fremrykket overgang for en flygtning forudsætter, at flygtningen har fået egen bolig og antagelig tidligst vil kunne indgå omkring et år efter påbegyndelsen af integrationsprogrammet, jf. lov nr. 348 af 14. maj 1992, finder således ikke længere anvendelse.

Indenrigsministeren vil fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen af den kommunale overtagelse af integrationsansvaret, herunder om flygtningehjælps opgaver i forbindelse hermed, jf. § 10, stk. 5, 3. pkt.

Reglerne vil blive udformet således, at der ved planlægningen af integrationsarbejdet skal tages hensyn til Dansk Flygtningehjælps mulighed for at tilrettelægge overgangen til kommunen. Der vil herunder blive fastsat regler, hvorved det bestemmes, at en eventuel overtagelse af integrationsindsatsen skal ske med et passende varsel.

Det skal bemærkes, at en kommunes beslutning om at overtage integrationsindsatsen medfører, at kommunen, medmindre der i forbindelse hermed gives et passende varsel, ikke på et senere tidspunkt i forløbet kan overlade integrationsansvaret til Dansk Flygtningehjælp.

1.5 Andre bestemmelser.

Det foreslås i lovforslaget, at den ved lov nr. 382 af 14. juni 1995 indførte bestemmelse, hvorefter 3-årsfristen for inddragelse fremover skal beregnes fra den meddelte asylstatus, ikke gælder for kvoteflygtninge og flygtninge, hvis ansøgning om asyl indgivet til en dansk repræsentation er imødekommet, da de pågældende grupper af flygtninge – i modsætning til de asylansøgere, der opholder sig her i landet – har fået deres opholdstilladelse inden indrejsen her i landet, jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 3.

Det foreslås endvidere i lovforslaget, at asylansøgere, der frafalder deres ansøgning om asyl, eller hvis asylansøgning som følge af udeblivelse fra samtale bortfalder, vil kunne afvises af landet med det

samme, uden at afvente udløbet af visum eller visumfri periode, jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 4.

Desuden foreslås det præciseret, at personfotografering af udlændinge kan optages til brug for udstedelse af et identitetspapir til den pågældende udlænding, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Endvidere foreslås der i overensstemmelse med det almindelige selvforsørgelsesprincip indsat en bestemmelse om, at Udlændingestyrelsen kan nægte at dække en udlændings og udlændingens husstands underhold, såfremt den pågældende selv har tilstrækkelige midler hertil, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

2 Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget.

2.1 Økonomiske og administrative konsekvenser for staten.

2.1.1 Midlertidig opholdstilladelse til personer fra Serbien-Montenegro.

Det er ikke muligt at give sikre oplysninger om lovændringens økonomiske konsekvenser, idet det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at skønne over antallet af personer fra Serbien-Montenegro, der vil blive berørt af forslaget. Omfanget af anvendelsen af bestemmelsen for de pågældende asylansøgere fra Serbien-Montenegro, der er meddelt eller som efterfølgende meddeles afslag på asyl og eventuelt tillige på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, beror således på, hvordan udsendelsesmulighederne udvikler sig, herunder på effekten af det internationale pres på Serbien-Montenegro med henblik på at tage deres egne statsborgere tilbage.

Den statslige bruttoudgift til personer, der får opholdstilladelse efter denne regel, og som dermed går over i et integrationsforløb, vil være den samme som udgifterne til en asylansøgers underhold, ca. 10.000 kr. pr. måned. Det bemærkes, at integrationsforløbet maksimalt vil være 18 måneder. Herfra skal trækkes sparet kontanthjælp til personer, som får beskæftigelse, samt skatteindtægter.

2.1.2 Undervisning af asylansøgere samt øget aktivering af asylansøgere.

Vedrørende undervisning af asylansøgere, herunder fastsættelse af undervisningspligt for asylansøgere i den undervisningspligtige alder, samt øget aktivering af asylansøgere er det ikke muligt på nuværende tidspunkt nærmere at skønne over de udgiftsmæssige virkninger.

Som udgangspunkt forventes en øget inddragelse af asylansøgerne alt andet lige at indebære min-

dreudgifter. De konkrete virkninger af forslaget vil blive indarbejdet på finansloven eller fremlagt på særskilt aktstykke.

2.1.3 Arbejdsskadeforsikring.

Vedrørende arbejdsskadeforsikring vil den udgiftsmæssige virkning bero på en nærmere udmøntning af ordningen. Udgifterne hertil vil blive afholdt indenfor de afsatte bevillinger til § 13.31.01. Underhold af asylansøgere m.v.

2.2 Kommunaløkonomiske konsekvenser.

Eventuelle kommunaløkonomiske konsekvenser vil indgå i de generelle økonomiske forhandlinger mellem staten og kommunerne i foråret 1996. Det bemærkes, at amtskommunerne i forbindelse med midlertidig opholdstilladelse til personer fra Serbien-Montenegro, i det omfang de pågældende modtager endeligt afslag på asyl, vil have en merudgift til danskundervisning.

2.3 Erhvervsøkonomiske, miljømæssige og EU-retlige konsekvenser af lovforslaget.

Lovforslaget vil ikke have erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser, ligesom lovforslaget ikke indeholder EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Pr. 1. oktober 1995 har Direktoratet for Udlændingestyrelsen skiftet navn til Udlændingestyrelsen. Med forslaget bringes lovtekstens myndighedsbetegnelser i overensstemmelse hermed.

Til nr. 2

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6, kan der efter en generel vurdering meddeles opholdstilladelse til en udlænding fra Serbien-Montenegro, hvis indrejse i Serbien-Montenegro efter de foreliggende oplysninger enten ved asylsagens afslutning eller på et senere tidspunkt ikke for tiden skønnes mulig.

I forbindelse med meddelelse af samt forlængelse af en opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, nr. 6, foretages således en generel vurdering af udsendelsessituationen for gruppen af asylansøgere fra Serbien-Montenegro som helhed. Ved nægtelse af meddelelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse er det således ikke tilstrækkeligt, at den konkrete udsendelseshindring er ophørt. Det forud-

sættes endvidere, at forholdene i Serbien-Montenegro må anses at være således stabiliserede, at udsendelse vil kunne finde sted uden betænkelighed, f.eks. på baggrund af generel amnesti eller tilsvarende.

Denne vurdering foretages bl.a. på baggrund af generelle tilkendegivelser fra UNHCR og fra anden international side.

Vurderingen vil endvidere ske på baggrund af de oplysninger om situationen i Serbien-Montenegro og om tilbagemøgelsesmulighederne til Serbien-Montenegro, som udsendelsesmyndighederne er i besiddelse af.

På denne måde bliver opholdstilladelsen ikke alene afhængig af de serbiske myndigheders vilje til at modtage de pågældende, men betinges endvidere af generelle – også internationale – vurderinger vedrørende udsendelsessituationen samt forholdene i Serbien-Montenegro.

På anmodning fra Udlændingestyrelsen og Indenrigsministeriet vil Rigspolitichefen og Udenrigsministeriet afgive udtalelser om udsendelsessituationen og forholdene i Serbien-Montenegro.

Lovforslaget medfører ikke nogen indskrænkninger i udlændingestyrelsens eller Flygtningenævnets asylretlige vurdering, herunder adgangen til at tillægge udrejsehindringer asylretlig relevans.

Lovforslaget medfører endvidere ikke nogen begrænsninger i udlændingemyndighedernes adgang til at genoptage en asylsag. Det bemærkes videre, at udlændingemyndighederne i forbindelse med en anmodning om genoptagelse tager stilling til, om en genoptagelsesansøgning skal tillægges opsættende virkning. Bestemmelsen i § 33, stk. 7, 2. pkt., er ikke til hinder herfor. I forbindelse med behandlingen af selve asylsagen vil udlændingemyndighederne endvidere konkret tage stilling til spørgsmål vedrørende udsendelse, som har betydning for den asylretlige vurdering, jf. herved udlændingelovens § 32 a, jf. § 31.

Det forudsættes således, at Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet efter de hidtidige regler skal foretage en individuel vurdering i hver enkelt asylsag af, hvorvidt der efter § 32 a skal træffes bestemmelse om udsendelse af den pågældende til Serbien-Montenegro. Det forhold, at den pågældende har fået meddelt opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, er ikke til hinder for, at der efter § 32 a træffes sådan bestemmelse.

Meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, nr. 6, foretages som nævnt efter en generel vurdering af udsendelseshindringerne for gruppen af personer fra Serbien-Montenegro som helhed. I forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, skal der der-

for ikke foretages en individuel vurdering af, om den pågældende medvirker til udsendelsen eller ej.

Det er en betingelse for meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, nr. 6, at udlændingen har indgivet ansøgning om asyl her i landet inden datoen for lovforslagets fremsættelse. En ansøgning om asyl indgivet til en dansk repræsentation i udlandet er ikke tilstrækkelig.

Det er en betingelse, at udlændingen har fået et afslag på asyl her i landet, som ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, dvs. et afslag på asyl i Flygtningenævnet i en sag behandlet efter normalprocedure eller et afslag på asyl af Udlændingestyrelsen i en sag behandlet efter åbenbart grundløsproceduren. Det er ingen betingelse, at afslaget på asyl er meddelt inden datoen for lovforslagets fremsættelse.

Det er ingen betingelse, at udlændingen har fået afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2. Behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2, vil ikke kunne nægtes eller udsættes under henvisning til en verserende sag om opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6.

Det er en betingelse, at den pågældende udlænding stammer fra Serbien-Montenegro, dvs. at der i forbindelse med endeligt afslag på asyl er truffet bestemmelse efter § 32 a om, at der efter udlændingelovens § 31 kan ske udsendelse af den pågældende udlænding til Serbien-Montenegro. Udlændingestyrelsens og Flygtningenævnets vurdering heraf skal lægges til grund ved behandlingen af en sag om opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6.

Såfremt en udlænding fra Serbien-Montenegro er udvist af landet med indrejseforbud, vil vedkommende i den periode, hvor indrejseforbudet gælder, ikke kunne meddeles opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, jf. udlændingelovens § 10, stk. 2, men må være henvist til fortsat ophold her i Danmark på de for asylansøgerne gældende vilkår, indtil vedkommende kan udsendes af Danmark.

Den foreslåede bestemmelse indeholder for gruppen af asylansøgere fra Serbien-Montenegro en udtømmende regulering af, i hvilke tilfælde der efter meddelelse af endeligt afslag på asyl for en asylansøger eller en gruppe af asylansøgere kan meddeles opholdstilladelse som følge af udsendelseshindringer.

§ 9, stk. 2, nr. 6, erstatter således for gruppen af asylansøgere fra Serbien-Montenegro den ved bemærkningerne til lov nr. 421 af 1. juni 1994 om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (lovforslag L 214, fremsat den 2. marts 1994, side 21) beskrevne adgang til, hvis ganske særlige grunde taler derfor, at meddele opholds-

tilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4, i tilfælde, hvor det viser sig umuligt at gennemføre en tvangsmæssig udsendelse af en asylansøger, der er meddelt endeligt afslag på asyl.

Bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 4, vil derimod fortsat finde anvendelse for andre nationalitetsgrupper, hvor politiet som følge af tekniske udsendeshindringer konkret ikke kan effektuere udlændingemyndighedernes afgørelse om udsendelse. Retningslinjerne af 15. maj 1995 står således fortsat ved magt.

Retningslinjerne af 15. maj 1995 for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, som følge af udsendeshindringer bygger på en forudsætning om, at udlændingen har en forpligtelse til at medvirke til udsendelse, herunder til fremskaffelse af rejselegitimation. Såfremt udsendeshindringen skyldes den pågældendes manglende vilje til at medvirke til udsendelse, kan meddelelse af opholdstilladelse efter retningslinjerne for § 9, stk. 2, nr. 4, således ikke finde sted.

Efter retningslinjerne er det endvidere en forudsætning for meddelelse af opholdstilladelse som følge af udsendeshindringer, at udsendelse efter en konkret vurdering ikke er mulig.

Sager vedrørende meddelelse af opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, behandles af egen drift af Udlændingestyrelsen med klageadgang til Indenrigsministeriet, idet ansøgningen om asyl også skal betragtes som en ansøgning om opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6.

Det forudsættes herved, at den myndighed, der har meddelt endeligt afslag på asyl, ikke sender sagen til udrejsekontrol hos politiet, men direkte til Udlændingestyrelsen med henblik på, at der træffes afgørelse efter § 9, stk. 2, nr. 6.

Personer med opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, meddeles – ligesom personer med opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 5, – tillige arbejdstilladelse.

Opholdstilladelsen vil i første omgang blive meddelt for 6 måneder med henblik på midlertidigt ophold med mulighed for forlængelse med henblik på midlertidigt ophold for 6 måneder, herefter på ny for 12 måneder og endelig for 12 måneder. Skal opholdstilladelsen herefter forlænges yderligere, vil opholdstilladelsen blive meddelt tidsbegrænset efter § 9, stk. 2, nr. 6.

Ved hver forlængelse skal der foretages en selvstændig vurdering af, om betingelserne for at meddele opholdstilladelse er til stede. Opholdstilladelse vil således inden forløbet af 3 år fra den første meddelelse af opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, kunne nægtes forlænget, såfremt indrejsehindringerne ophører, og der er mulighed for at vende tilbage uden betænkelighed, jf. ovenfor.

Opholdstilladelsen vil inden forløbet af 3 år fra den første meddelelse af opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, i overensstemmelse med reglerne i udlændingelovens § 19, stk. 1, kunne inddrages. Efter forløbet af 3 år fra den første meddelelse af opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, er inddragelsesmulighederne udtømt, bortset fra tilfælde, hvor opholdstilladelsen er opnået ved svig.

Personer der meddeles opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, vil, når opholdstilladelsen efter 3 år meddeles med henblik på varigt ophold, efter de almindelige regler i udlændingelovens § 9 have adgang til familiesammenføring med nærtstående familiemedlemmer, herunder ægtefælle, mindreårige børn og forældre over 60 år. Det bemærkes, at adgang til familiesammenføring med ægtefæller er betinget af 5 års lovligt ophold her i landet, jf. § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og at denne 5-årsfrist forudsættes beregnet fra det i § 27 nævnte begyndelsestidspunkt, dvs. i almindelighed fra asylansøgningens indgivelse her i landet.

Til nr. 3

Ved den foretagne ændring af § 27, stk. 2, præciseres, at beregningen af de i § 27, stk. 1, nævnte frister, herunder 3-årsfristen for inddragelse efter § 19, stk. 2, alene gælder tilfælde, hvor en asylansøgning, der er indgivet her i landet, imødekommes efter § 7, stk. 1, eller 2. I tilfælde, hvor en asylansøgning indgivet til en dansk repræsentation i udlandet imødekommes efter § 7, stk. 4, og for kvoteflygtninge efter § 8 regnes de i § 27, stk. 1, nævnte frister først fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret her i landet, jf. nærmere § 27, stk. 1, idet opholdstilladelsen meddeles på et tidspunkt, hvor udlændingen fortsat befinder sig i udlandet.

Til nr. 4

Ved ændringen af § 28, stk. 3, præciseres det, at den gældende adgang til i indtil 3 måneder fra indrejsen at afvise en asylansøger, der meddeles afslag på asyl, – uanset at betingelserne efter stk. 1 ikke er til stede – også gælder en asylansøger, der frafalder sin ansøgning om asyl, eller hvis ansøgning om asyl bortfalder efter § 40, stk. 6.

Ved denne ændring forhindres, at en asylansøger, der er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum og fornødne økonomiske midler til sit ophold her i landet, vil kunne obstruere de ved effektiviseringen af åbenbart grundløs-proceduren opnåede resultater ved, forinden afgørelse i asylsagen træffes, at frafalde sin asylansøgning for derved at undgå at blive afvist og således – trods en hurtig

sagsbehandling i åbenbart grundløs-proceduren – opnå ret til at forblive i landet, indtil den pågældendes visum eller visumfri periode er udløbet.

Til nr. 5 og nr. 6

Det præciseres ved ændringerne, at kvoteflygtninge – som det allerede er tilfældet i dag - ikke indkvarteres på et indkvarteringscenter.

Til nr. 7

Ved den foreslåede ændrede affattelse af udlændingelovens § 40, stk. 3, præciseres, at der kan optages personfotografering af en udlænding, hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på udstedelse af identitetskort eller andet legitimationsdokument, der udleveres til den pågældende udlænding. I praksis udstedes der til udlændinge f.eks. opholdsbevis, opholdskort, pas, rejselegitimation og et identitetspapir til asylansøgere.

Til nr. 8

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 5 og 6.

Til nr. 9

Ved ændringen af § 42 a, stk. 1, foreslås der indsat en bestemmelse om, at Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en udlænding, der har tilstrækkelige midler hertil, ikke skal have dækket sine eller sin husstands udgifter til underhold. Bestemmelsen finder anvendelse, såfremt en herboende har forsørgelsespligten over for den pågældende (herboende forældre til børn under 18 år eller herboende ægtefælle), eller såfremt det på baggrund af de foreliggende oplysninger må lægges til grund, at den pågældende har tilstrækkelige økonomiske midler til selv at dække sine eller sin husstands udgifter, jf. herved den i bemærkningerne til lov nr. 421 af 1. juni 1994 beskrevne adgang for Direktoratet for Udlændinge til at få fremskaffet oplysninger om en asylansøgers økonomiske forhold.

Til nr. 10

Rækkevidden af de foreslåede bestemmelser i § 42 c vedrørende undervisning af asylansøgere svarer i det væsentlige til bestemmelsen i § 5 i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. Der henvises til bemærkningerne til forslag til lov nr. 933 af 28. november 1992 (lovforslag nr. L 41, fremsat i Folketinget den 8. oktober 1992), lov nr. 1085 af 22. december 1993 (lovforslag nr. L 49, fremsat i Folketinget den 27. oktober 1993) og lov nr. 425 af 1. juni 1994 (lovforslag nr. L 258, fremsat i Folketinget den 10. maj 1994).

I udlændingelovens § 42 c, stk. 1, 1. pkt., foreslås indsat en bestemmelse om undervisningspligt for asylansøgere i den i lov om folkeskolen fastsatte undervisningspligtige alder.

I udlændingelovens § 42 c, stk. 1, 2. pkt., foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse for indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler for undervisningen af asylansøgere i den undervisningspligtige alder. Indenrigsministeren kan herunder efter forhandling med undervisningsministeren bestemme, i hvilket omfang de nævnte børn kan deltage i folkeskolens undervisning.

Den nærmere fastlæggelse af undervisningen, herunder vedrørende deltagelse i folkeskolens undervisning, afventer arbejdet i arbejdsgruppen vedrørende undervisning af asylansøgebørn, hvis kommissorium fremgår af de almindelige bemærkninger, afsnit 1.2.

I udlændingelovens § 42 c, stk. 2, foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse for indenrigsministeren til at fastsætte regler om, at der for asylansøgere, der ikke er i den undervisningspligtige alder, kan tilrettelægges tilbud om undervisning.

Indenrigsministeren kan i den forbindelse bestemme, at undervisningen kan ske i et samarbejde med skoler og uddannelsesinstitutioner under Arbejdsministeriet, Kulturministeriet og Undervisningsministeriet eller kan erstattes af undervisning udbudt af disse.

Indenrigsministeren kan desuden – i det omfang, der efter sammensætningen og indkvarteringen af asylansøgere er behov herfor – bestemme, i hvilket omfang gennemførelsen vil være afhængig af, at de pågældende udlændinge medvirker hertil som undervisere og lignende.

For så vidt angår rækkevidden af bemyndigelsesbestemmelsen henvises til forarbejderne til § 5 i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v., jf. ovenfor.

Den nærmere fastlæggelse af, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, og i hvilket omfang der skal ske undervisning på eksterne undervisningsinstitutioner, afventer en nærmere undersøgelse af behovene og mulighederne herfor, jf. de almindelige bemærkninger, afsnit 1.2.

I udlændingelovens § 42 c, stk. 3, foreslås det, at indenrigsministeren i den forbindelse kan bestemme, at reglerne i stk. 1 og 2 kun skal gælde for visse indkvarteringscentre. Indenrigsministeren kan ved fastsættelsen af regler i medfør af stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, fravige udlændingelovens almindelige kompetenceregler i § 46 med henblik på navnlig at uddelegere kompetence til private humanitære organisationer og til eksterne uddannelsesinstitutioner.

De foreslåede bestemmelser i § 42 d vedrørende selvaktivering af asylansøgere svarer i det væsentlige til bestemmelserne i § 3, stk. 1, og § 7, stk. 3 og 4, i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. Disse bestemmelser blev indsat i den nævnte lov ved lov nr. 1085 af 22. december 1993 (lovforslag nr. L 49, fremsat i Folketinget den 27. oktober 1993).

Som § 42 d, stk. 1, foreslås indsat en udtrykkelig bestemmelse om, at den enkelte asylansøger har pligt til at deltage i opgaveløsningen i forbindelse med centrets drift m.v. Der tænkes her på de opgaver, der er nødvendige for at få centret til at fungere.

I tilknytning hertil giver den foreslåede bestemmelse i § 42 d, stk. 2, Udlændingestyrelsen mulighed for at bemyndige de organisationer m.fl., som man samarbejder med vedrørende centerdrift, eksempelvis Dansk Røde Kors og Beredskabsstyrelsen, til at udstede konkrete pålæg til beboerne om at deltage i opgaveløsningen. Disse organisationers afgørelser om meddelelse af pålæg, der vil kunne indbringes for Udlændingestyrelsen, vil ikke være omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. Bestemmelsen giver endvidere mulighed for, at Udlændingestyrelsen kan reagere over for en asylansøgers tilsidesættelse af et pålæg ved at flytte den pågældende til et andet center, hvor selvaktiveringsmodellen ikke er sat i kraft. Der ændres ikke ved den eksisterende adgang i henhold til § 42 a, stk. 4, for Udlændingestyrelsen til af andre grunde at meddele en asylansøger pålæg om overflytning.

Med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 d, stk. 3, tilvejebringes der en udtrykkelig hjemmel til, at asylansøgere, der er indkvarteret på de indkvarteringssteder, som er tilvejebragt og drives i henhold til udlændingelovens § 42 a, stk. 2, – selv om asylansøgere ikke er meddelt arbejdstilladelse og derfor ikke må udføre arbejde her i landet – kan udføre opgaver i forbindelse med driften af det indkvarteringssted, hvor de er indkvarteret, og medvirke ved gennemførelse af den i § 42 c nævnte undervisning.

De arbejdsopgaver, der vil blive tale om, er navnlig rengøring, madlavning, indvendig og udvendig vedligeholdelse, pasning og renholdelse af ude-nomsarealer, børnepasning og gennemførelse af sociale og kulturelle aktiviteter.

I § 42 d, stk. 4, foreslås der indsat en bestemmelse om, at asylansøgere – på trods af manglende arbejdstilladelse – må deltage i ulønnet humanitært arbejde eller andet frivilligt arbejde. Om rækkevidden af udtrykket »ulønnet humanitært arbejde« henvises til forarbejderne til § 3, stk. 2, 2. pkt., i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det

tidligere Jugoslavien m.v. som blev indsat ved lov nr. 1085 af 22. december 1993.

Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse i § 42 d, stk. 5, hvorefter indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om Udlændingestyrelsens, andre medvirkende organisationers og beboernes udførelse af opgaver efter stk. 1 og 3, og at ministeren herunder kan fastsætte regler om nedsættelse af samarbejdsorganer på de enkelte indkvarteringscentre samt om disse organers kompetence.

Endvidere foreslås der indsat en bestemmelse om, at sådanne tilbud om ulønnet humanitært eller andet frivilligt arbejde kan tilrettelægges efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse.

Den nærmere fastlæggelse af, hvordan en selvaktiveringsmodel kan tilrettelægges, afventer en nærmere undersøgelse af behovene og mulighederne herfor, jf. de almindelige bemærkninger, afsnit 1.3.

Indenrigsministeren kan i den forbindelse bestemme, at reglerne i stk. 1 og 2 samt de i medfør af stk. 5 og 6 fastsatte regler kun skal gælde for visse indkvarteringscentre.

Det vil i den forbindelse blive overvejet, om det henset til den forskellige nationale, sproglige, kulturelle og uddannelsesmæssige sammensætning af gruppen af asylansøgere er hensigtsmæssigt at operere med beboervalgte repræsentanter i samarbejdsorganerne.

Det foreslås endvidere i bestemmelsen i § 42 d, stk. 6, at indenrigsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udlændinge, der medvirker til udførelsen af de i stk. 1 og 3 nævnte opgaver eller deltager i frivilligt arbejde som nævnt i stk. 4, skal have betaling herfor. Det foreslås endvidere, at indenrigsministeren kan bestemme, at den pågældende betaling træder i stedet for dækning af deres og deres husstands udgifter til underhold efter § 42 a. Det forudsættes herved, at der hos de personer, som modtager betaling herfor, i givet fald skal ske en reduktion i Udlændingestyrelsens dækning af deres og deres husstands udgifter til underhold. Indenrigsministeren kan herunder bestemme, at Udlændingestyrelsen bl.a. under hensyn til de almindelige arbejdsretlige regler og regler om beskatning her i landet kan fastsætte nærmere retningslinier for beregningen af betalingen. Det forudsættes endvidere, at ordningen vil blive administreret decentralt på de enkelte indkvarteringscentre.

En udmøntning af ordningen afventer en nærmere undersøgelse af behovene og mulighederne herfor, jf. de almindelige bemærkninger, afsnit 1.3.

I § 42 d, stk. 7, foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter indenrigsministeren efter forhandling med socialministeren kan fastsætte regler

om, i hvilket omfang asylansøgere er omfattet af reglerne i lov om forsikring mod følger af arbejdsskade. De herved forbundne udgifter afholdes af staten. Bestemmelsen tænkes udnyttet til at fastsætte regler svarende til de regler, der er fastsat i bekendtgørelse nr. 545 af 29. juni 1995 om i hvilket omfang personer fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse er omfattet af reglerne i lov om forsikring mod følger af arbejdsskade.

Til nr. 11

§ 46, stk. 2, foreslås ændret, således at Udlændingestyrelsens afgørelse om meddelelse af pålæg om udførelse af opgaver samt om overflytning af en asylansøger fra et center til et andet på grund af tilsidesættelse heraf i lighed med Udlændingestyrelsens øvrige afgørelser om overflytning ikke kan påklages til Indenrigsministeriet.

Til nr. 12

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 46 d bemyndiges indenrigsministeren til i de af § 46 c omfattede sager at fastsætte nærmere regler om videregivelse af sagsakter mellem Udlændingestyrelsen og statsamterne og mellem statsamterne. Hensigten hermed er, at Udlændingestyrelsen til brug for en verserende sag vedrørende opholdstilladelse, afvisning eller udvisning uden udlændingens samtykke kan få adgang til sagsakter hidrørende fra en verserende eller afsluttet sag vedrørende den pågældende udlænding hos statsamterne. Hensigten er derudover, at et statsamt til brug for en verserende sag om opholdstilladelse uden udlændingens samtykke kan få adgang til sagsakter hidrørende fra en verserende eller afsluttet sag hos Udlændingestyrelsen eller et andet statsamt.

Bestemmelsen skal tilsikre, at Udlændingestyrelsen og statsamterne til brug for behandlingen af en verserende sag får adgang til de nødvendige oplysninger, således at afgørelser kan træffes på et fyldestgørende grundlag, og Udlændingestyrelsens udtalelser i bl.a. udvisningssager, jf. udlændingelovens § 57, stk. 2, kan gives ud fra alle for udtalelsen relevante oplysninger vedrørende den pågældende udlænding.

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til, at Udlændingestyrelsen og statsamterne kan udveksle sagsakter, uanset om disse måtte indeholde oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller andre fortrolige oplysninger, der ellers kun kan videregives/indhentes under de i forvaltningsloven opregnede betingelser, og uden at foretage en konkret vurdering af behovet for videregivelse, jf. herved forvalt-

ningslovens kapitel 8 om videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed.

Til nr. 13

Ændringen er af redaktionel karakter. Bestemmelsen fastslår herefter udtrykkeligt, at politiet kan træffe bestemmelse efter udlændingelovens § 33, stk. 8, (fastsættelse af udrejsefrist), § 37 c-37 e (isolation, besøgs- og brevkontrol), § 40 a, stk. 1, stk. 2, stk. 3, 1. pkt., og stk. 6, (fingeraftryk) og § 43, stk. 1 og 2 (udgifter til en udlændings udrejse).

Bestemmelsen ændrer ikke i, at beslutning om videregivelse af fingeraftryk efter § 40 a, stk. 6, også kan træffes af Udlændingestyrelsen med klageadgang til Indenrigsministeriet, jf. §§ 40 a, stk. 6 og 46, stk. 2.

Til nr. 14

Ændringen er af redaktionel karakter, idet en tidligere bestemmelse herom ved en fejl udgik af udlændingeloven.

Til § 2

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Ændringen er af redaktionel karakter.

Til § 3

Til nr. 1

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ved den foreslåede bestemmelse i lov om social bistand, § 10, stk. 5, indsættes en direkte lovhjemmel, hvorefter kommunerne kan overtage integrationsindsatsen på et tidligere tidspunkt end efter 18 måneder.

Til nr. 2

Bestemmelsen i bistandslovens § 47 a, stk. 1, foreslås ændret, således at også udlændinge med opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6, vil kunne opnå støtte til repatriering.

De pågældende vil således på dette område få samme retsstilling som flygtninge og personer, der meddeles opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 5.

Til nr. 3

Den særlige refusionsregel i bistandslovens § 134 a foreslås ændret, således at reglen også omfatter udlændinge med opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6.

Personer, der meddeles opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 6, vil således overgå til Dansk Flygtningehjælps sædvanlige integrationsprogram og blive omfattet af bistandslovens regelsæt vedrørende udbetaling af kontanthjælp og andre sociale ydelser.

De pågældende vil således på dette område få samme retsstilling som flygtninge og personer, der meddeles opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 5.

Til § 4

Bestemmelsen indeholder ikrafttrædelsesbestemmelser.

Til § 5

Bestemmelsen indeholder ikrafttrædelsesbestemmelser for Færøerne og Grønland.